

Socialdepartementet

S2017/01743/SF
s.registrator@regeringskansliet.se
s.sf@regeringskansliet.se

Stockholm den 17 maj 2017

Remissyttrande

Förstärkt rehabilitering för återgång i arbete, Ds 2017:9, S2017/01743/SF

Arbetsgivaralliansen och Arbetsgivarförbundet KFO (KFO) är två fristående och medlemsstyrda arbetsgivarorganisationer som tillsammans organiserar drygt 7 300 arbetsgivare av kooperativ, ideell och idéburen karaktär med cirka 145 000 arbetstagare.

Värderingsstyrda, långsiktiga och hållbara verksamheter som är ägs och styrs av sina medlemmar. Tillsammans representerar vi civilsamhällets arbetsgivare och branscherna fristående skolor, förskolor och fritidshem, utbildning och folkbildning, personlig assistans, vård och omsorg. Dessutom representerar vi försäkringsverksamhet, handel, idrott, industri och fastighetsförvaltning, petroleumhandel, tjänsteföretag, trossamfund och ekumeniska organisationer, upplevelse och kultur.

Sammanfattning

Utgångspunkten i regeringens förslag är att individens möjligheter till stöd bör stärkas samt att tidiga insatser bör främjas. Promemorian anger även att förslaget ska ge ett förtydligande av ansvar och utvecklat stöd. Detta ska enligt förslaget göras genom reglering i lag där arbetsgivare ges skyldighet att skriftligen upprätta en plan för återgång i arbete för en arbetstagare som är frånvarande på grund av sjukdom.

En ändring av nuvarande ekonomiska bidrag till arbetsgivare för köp av arbetsplatsnära stödinsatser föreslås också.

och KFO har tagit fram i syfte att stödja arbetsgivares arbete med att underlätta arbetstagares återgång i arbete vid frånvaro på grund av nedsatt arbetsförmåga. De tar även hjälp av vår dagliga rådgivning via webb och telefon.

Det innebär att många av våra medlemmar på frivillig grund redan är aktiva när arbetstagare blir sjukfrånvarande både vid kortare och lite längre sjukfrånvaro. Handlingsplaner upprättas där olika åtgärder från både arbetsgivare och arbetstagare ingår för att underlätta arbetstagares återgång i arbete efter en tids sjukfrånvaro.

En viktig, och ibland helt avgörande, del är arbetstagarens egen delaktivitet och bidrag till återgång i arbete. Arbetstagarens delaktighet är tillsammans med dennes arbetsgivare grunden för arbetstagarens möjligheter till stöd genom tidiga insatser i arbetsgivarens verksamhet. För att arbetsgivaren ska kunna ta sin del av ansvaret och kunna ge passande anpassningsåtgärder behöver arbetstagaren delge information till arbetsgivaren om vari arbetstagarens begränsningar i arbetsförmåga ligger. Utan detta samspel begränsas arbetsgivarens möjligheter till att vidta anpassade insatser.

Snabba åtgärder från arbetsgivarens sida är i de flesta fall positivt. Många arbetsgivare upplever dock att det saknas stöd från hälso- och sjukvården, behandlande läkare eller liknande, kommunen samt från Försäkringskassan i sjukfrånvaroprocessen. För att arbetsgivare ska kunna vidta behövliga anpassningsåtgärder behövs ofta mer information från dessa aktörer. Här behövs förbättringar. Att i lag ställa krav på planer från arbetsgivarens sida anser vi inte bidrar till några direkta förbättringar. En risk kan vara att otydligheten om vem som ansvarar för vad, mellan i första hand arbetsgivaren och Försäkringskassan, snarare förstärks än förtydligas.

Det samordnande ansvaret som Försäkringskassan har med att se till att den sjukfrånvarande arbetstagaren får det stöd som behövs för att kunna återgå i arbete behöver tydliggöras. Arbetsgivare kan endast ta ansvar för det som ingår i arbetsgivarens verksamhet och de förutsättningar som där råder. Att hälso- och sjukvården och kommunerna tar sitt rehabiliteringsansvar behöver förtydligas och snabbas på i syfte att erbjuda den hjälp som arbetstagaren behöver för att snabbare kunna återgå i arbete.

Ibland finns en osäkerhet hos arbetsgivare om vilka åtgärder man kan vidta i arbetet som arbetstagaren ska utföra. Man vill ogärna utsätta arbetstagaren för något som kan förvärra situationen. Försäkringskassan behöver i högre omfattning och i ett tidigare skede under en sjukskrivning samordna sig med arbetsgivare. Utbyte av vilka åtgärder som planeras från arbetsgivarens och Försäkringskassans håll kan behövas eftersom Försäkringskassan upprättar rehabiliteringsplan när det finns behov av åtgärder där sjukpenning byts mot rehabiliteringsersättning. Dessa planer ansvar Försäkringskassan för att följa upp och revidera.

Det bör även bli enklare för arbetsgivare att få till stånd avstämningsmöte med Försäkringskassan där även behandlande läkare deltar. Läkarintygen behöver också ge bättre underlag till arbetsgivare. Samlat den information som arbetsgivare kan få från arbetstagaren själv, behandlande läkare

Promemorians beräkning av konsekvenser för arbetsgivare

Utredningens bedömning är att tidsåtgången för arbetsgivare att upprätta en plan är tjugo minuter. Om digital teknik används räknar utredningen med att planen tar kortare tid än tjugo minuter.

Vi anser att denna tidsuppskattning är oerhört lågt räknad om avsikten är att en plan ska innehålla något vettigt i syfte att bidra positivt till återgång i arbete för arbetstagare som är frånvarande från arbetet på grund av nedsatt arbetsförmåga. Kostnaden för arbetsgivaren påverkas av den tidsåtgång som upprättande och uppföljning av en plan tar. Planen ska upprättas tillsammans med arbetstagaren och samtal behöver då genomföras. Ett samtal om eventuella åtgärder som kan vidtas av arbetsgivaren och arbetstagaren tar med all säkerhet längre tid än tjugo minuter. Även samtal om uppföljning tillkommer tidsberäkningen. Här bör särskilt beaktas de fall där arbetsgivare även tar ett socialt ansvar, som flera utav Arbetsgivaralliansens och KFOs medlemmar, gör genom att erbjuda arbete till personer som är på väg in i eller tillbaka till arbetslivet. Att räkna med ett antal timmar per plan verkar mer relevant.

Utredningens konsekvensbeskrivning med att uppskatta tidsåtgång och kostnad för arbetsgivares arbete med planen är otillräcklig.

För Arbetsgivarföreningen KFO och Arbetsgivaralliansen

Hans-Göran Elo
Arbetsgivaralliansen

Petter Skogar
Arbetsgivarföreningen KFO

Kerstin Wrisemo
Sakkunnig arbetsmiljö och socialförsäkring
Arbetsgivaralliansen/Arbetsgivarföreningen KFO